

Recensie: Als we dansen ★★★***

Zomerfabriek | Minkelaersstraat | Zurenborg
donderdag 15 augustus 2019

foto © Sigrid Spinnox

Recensie:

Met het uiterst charmante Als we dansen, zal oma niet sterven ging de laatste productie bij Zomer van Antwerpen dit jaar in première. Madam Fortuna had roma/gitanos uit Antwerpen, Gent, Barcelona en Skopje (Macedonië) bijeengebracht om de tekst van Peter De Graef om te zetten naar een openluchtvoorstelling terwijl de muzikanten die gecoacht werden door Enrique Noviello eclectische klanken uit hun instrumenten (violen, sax, trompet, trombone, synths, drums, basgitaar en gitaar) toeverden. Als we dansen, zal oma niet sterven kreeg met dat live orkest iets plechtstatigs waarbij de oma als hét bindmiddel die de familie bijeenhoudt werd voorgesteld. Een vrouw die ook respect krijgt van kinderen- en kleinkinderen.

In Als we dansen, zal oma niet sterven wordt een oma al meteen op haar troon gezet. Vier kinderen heeft ze in verschillende continenten gemaakt bij verschillende vaders. De kinderen hebben kennelijk hun vaders nooit gekend. Vier compleet andere persoonlijkheden zien we die allemaal ook deel uitmaken van dezelfde vrouw: Nelson, Svetlana, Xavier en Ahmed. Samen met de kleinkinderen -héérlijk naturel, fris en vol spelplezier neergezet door de jongeren zowel qua dans als qua acro (bv. door de twee meisjes die een dubbele radslag uitvoeren), check vooral hoe de meisjes zich kostelijk amuseren! â€“ vieren ze de 75ste verjaardag van oma die geblinddoekt een surprise van formaat voorgeschoteld krijgt.

De actrice wordt na verloop van tijd vervangen door een reuzenpop waar FroeFroe voor tekende. Wat begint als een feestje met verwijzingen naar volksdanses/kringdansen, Les lacs du Connemara wanneer iedereen witte zakdoeken bovenhaalt, Walk like an Egyptian, enz. waarbij haar energie geprezen wordt en haar vrije open minded ja zelfs wat wilde levensstijl, eindigt na verloop van tijd in mineur. De testen die artsen bij haar doen zijn niet goed. Haar bloeddruk. Niet goed. Haar hartslag. Niet goed. Haar temperatuur. Niet goed.

Oma is rijk, ze heeft haar geld in aandelen belegd in een bedrijf in Silicon Valley. Ahmed heeft dat zakelijke instinct kennelijk van haar. Al toen ie jong was, wist ie 20 stukken chocolade ongelijk te verdelen onder de vier, zodat hij de meeste stukken kreeg. Svetlana die het hart op de tong heeft, voelde zich toen al minderwaardig behandeld als enig meisje. 'Hij is zich er weer aan het uit slijmen.' stelt ze dan ook wanneer Ahmed de oma dankt omdat zij hem leerde de leiding te nemen.

Alle vier denken ze de oplossing te hebben om oma er weer bovenop te krijgen: van 'een pilleke', over kippensoep tot raki. Een van hen stelt: 'Oma is onsterfelijk dat weet iedereen.' Plots duikt er een briefje in een fles op met daarop: 'Adem! Kijk naar wat verzameld werd en laat weer los. Adem!' Ook die boodschap interpreteert iedereen â€“ een verwijzing naar godsdienst en cultuur is het â€“ anders. Volgens Svetlana moeten we nadenken, inzichten krijgen, 'het koppeke gebruiken', een ander denkt een verwijzing naar warme lucht te zien wat de kleinkinderen aan het flamencodansen doet slaan terwijl een ander denkt te weten dat ze alle bezit moeten loslaten en herverdelen.

Kritiek op het kapitalisme noteren we wanneer gesteld wordt dat je veel geld kan verdienen via futures. Meer dan die 53 euro per 20 seconden die Ronaldo en de 'schamele' 12 euro per 20 seconden die Hazard verdienen. Wat er weliswaar niet bij gezegd wordt, is dat futures risico's inhouden en u dus verlies kan lijden. Een beleggingsproduct vergelijken met een loon van voetballers gaat dus niet op. Al klopt

het wel dat je potentieel meer kan verdienen via futures over een bepaalde tijdsperiode dan voetballers verdienen bij een voetbalclub. Maar voetballers kunnen geen geld verliezen aan hun contract, een belegger wel als die de verkeerde inschattingen maakt.

Met Als we dansen, zal oma niet sterven brengt Madam Fortuna dat professionals en liefhebbers bijeenbracht om deze voorstelling tot stand te brengen, een degelijke voorstelling over actuele maatschappelijke thema's zoals klimaat, feminisme, een wereld die al dan niet nood heeft aan een bewustzijnsshift zoals bij de Tibetanen, uit vrije wil denken, schuld en onschuld, leven en dood, rouwverwerking, geld en armoede, herverdeling en de toekomst van het gezin in een steeds individualistischer wordende maatschappij.Â

Over een dissonante noot links en rechts gaan we echt niet vallen. Feit is dat deze productie wel wat bijkomende regie kon verdragen. Zo lijkt de voorstelling maar geen einde te vinden waardoor het publiek "schuchter" kennelijk te vroeg een eindapplaus geeft, merken we dat er toch nog een beetje tekst volgt, waarna het publiek weer applaudisseert waarna we vaststellen dat er nog een encore volgt via de muzikanten. Een deel van de toeschouwers heeft dan deels al afgehaakt en verlaat al gedeeltelijk de tribunes.Â

Als we dansen, zal oma niet sterven kon volgens ons dan ook gebalder en met een kwartier herleid worden tot een snellere voorstelling van 75 minuten, met een strakkere spanningsboog. Tekst en muziek gaan verder niet altijd even smooth over in elkaar en het huwelijk tussen beide disciplines hier lijkt vooral een verstandshuwelijk. Maar de spelers die de kleinkinderen neerzetten, zijn met hun energie, hun goesting om te performen, hun authenticiteit ook die niet fake is,Â zeer ontwapenend. Â Zelden zo veel mensen met verschillende culturele achtergronden een voorstelling zien brengen ook. Het zegt toch ook veel over het Vlaams theaterlandschap dat ons nog steeds te wit is terwijl het talent soms letterlijk op straat te vinden is.

< Bert Hertogs >

Credits:

spelers: Edith Verlinden, Andreas Nys, Gwendolin Van Jole, Zukisa Nante, Hussein Mahdi Al-Khalidi, Lola Bosmans, Gihozo Patrick Denis Tuyizere, Kimberly Tokolelo, Evelyn Bedie, Ashley Obiri, Iram Kagano, Rosetta Louis, Th eresa Kalvina Kanyinda, Kemo Njie, Arnaut Lautaro Bui Cartes, Chinyere Brown, Ellen Bawua.

zangers van Al KantaarÂ (o.l.v. Bart Patoor)

muzikanten: Martin Balogh (accordeon en piano), Robert Mihalik (gitaar), Anouk Sanczuk (viool), Eric Bunda (viool), Norbert Makula (viool), Nevrus Bajram (basgitaar), Dragan Teodosiev (drum), Tehamana Lazar (trompet), Mario Roca Bajani (gitaar), David Canal (gitaar), Pier Paolo Candeloro (saxofoon en klarinet), Stefaan Blancke (saxofoon en trombone).

team: Enrique Noviello (muziekcoach), Sandra Delgadillo (bewegingscoach) ism Jonas Mertens, Bea van den Berg (tekstcoach), Luk Nys (spelcoachÂ en eindregie), An Hackselmans (regie assistent). Naar een theatertekst van Peter De Graef.

met dank aan: Pauline Gaeremynck, Geert Dewageneer, Tinus Holthuis, Kris Depuydt, Luckas Zaman, Smila Zinecker, Veerle vanputte, Lucas Bilbao, Srdjan Amet, Arif Ademi, Juani Santiago Perez, Froe Froe en alle medewerkers en vrijwilligers van Madam Fortuna.